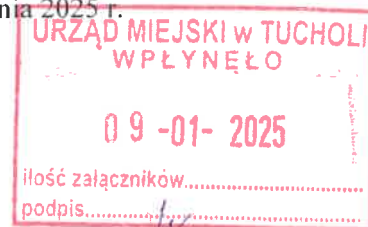

Bydgoszcz, 4 stycznia 2025 r.

**KUJAWSKO-POMORSKI
KURATOR OŚWIATY**

WEPiP.545.11.2024.IZ

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 89 ust. 1, 3 - 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.) oraz art. 106 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2024 r. poz. 572), po rozpatrzeniu wniosku organu prowadzącego z dnia 3 grudnia 2024 r., znak OR.0123.5.2024.JG

postanawiam

negatywnie zaopiniować zamiar likwidacji z dniem 31 sierpnia 2025 r. Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie, Stobno 33, 89-502 Raciąż.

Uzasadnienie

Organ prowadzący, pismem z dnia 3 grudnia 2024 r. (data wpływu: 5 grudnia 2024 r.), znak: OR.0123.5.2024.JG, wystąpił do Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty o wyrażenie opinii w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie z dniem 31 sierpnia 2025r.

Do wniosku załączono uchwałę Nr VI/51/24 Rady Miejskiej w Tucholi z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie.

Organ prowadzący w uzasadnieniu uchwały wskazał, że Szkoła Podstawowa im. Bolesława Meggera w Stobnie jest najmniej liczebną placówką spośród wszystkich prowadzonych przez Gminę Tuchola. Z danych demograficznych, podanych przez organ prowadzący, dotyczących liczby urodzeń w obwodzie Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w latach 2010 – 2023 (Białowieży, Pod Komorzą, Stobno, Stobno-Borki, Tajwan) wynika, że liczba urodzeń w obwodzie szkoły nie była równa liczbie dzieci, które uczęszczają do szkoły w roku szkolnym 2024/2025. Organ wskazuje więc jako zasadniczy powód podjęcia uchwały o likwidacji, niekorzystną sytuację demograficzną, czyli niewielką liczbę dzieci w stosunku do kosztów utrzymania szkoły.

Decyzją organu prowadzącego, obwód zlikwidowanej z dniem 31 sierpnia 2025 r. Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie zostanie włączony do obwodu Szkoły Podstawowej w Raciążu. Proponowana przez samorząd gminny zmiana umożliwi uczniom dzisiejszej Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie naukę w oddziałach liczących od 12 do 28 uczniów, co wpłynie korzystnie na efekty nauczania, gdyż najlepsze warunki rozwojowe stwarzają średnio liczne grupy klasowe liczące od 14 do 25 uczniów. Zdaniem organu w takich oddziałach jest większa konkurencyjność, współpraca, możliwość pracy w grupach. Lepiej też przebiega socjalizacja, a nieobecność na lekcji kilku uczniów nie stanowi konieczności wstrzymania realizacji programu nauczania.

W ocenie organu prowadzącego, organizacja Szkoły Podstawowej w Raciążu po włączeniu obwodu Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie nie pogorszy warunków nauki i nie ograniczy powszechnej dostępności do szkoły. Pozwoli natomiast na racjonalizację i optymalizację wydatków oświatowych, dzięki czemu będzie możliwe stworzenie lepszej infrastruktury i bogatszej oferty edukacyjnej dla uczniów. Dodatkowo organ zwraca uwagę na fakt, że placówka w Raciążu jest oddalona 3 kilometry od Stobna, a sam budynek jest dogodnie usytuowany przy wjeździe do Raciąża od strony Stobna. Szkoła posiada także pełnowymiarową salę gimnastyczną, we wsi znajduje się kompleks sportowy z boiskiem Orlik. Przy szkole mieści się dobrze wyposażony plac zabaw. Kompleks budynków jest wyremontowany, dostosowany do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami, a wyposażenie placówki jest nowoczesne. Dodatkowo organ prowadzący podkreśla, że Szkoła Podstawowa w Raciążu podejmuje liczne inicjatywy na rzecz środowiska lokalnego, promując lokalne dziedzictwo kulturowe.

W opinii organu Raciąż jako największa wieś w gminie Tuchola ma w perspektywie wzrost liczby mieszkańców ze względu na dynamicznie postępującą, nową zabudowę.

W związku z dowozem dzieci do szkół organ wskazał, że droga dojazdowa do Raciąża ze wsi należących do obwodu Szkoły Podstawowej w Stobnie nie przekracza 12 km, czyli całkowity dojazd do szkoły wynosić będzie około 17 minut.

Organ prowadzący wskazał również, że przeniesienie dzieci do Szkoły Podstawowej w Raciążu da im większe szanse na integrację z rówieśnikami, co w rezultacie ułatwi im kontynuację nauki w szkole ponadpodstawowej.

W uzasadnieniu uchwały organ podkreśla również wysokie wyniki egzaminu ósmoklasisty osiągane od wielu lat przez uczniów Szkoły Podstawowej w Raciążu, podkreślając najwyższy wynik w gminie Tuchola w roku 2024, gdyż wynoszący 77,7 %, co jest, zdaniem organu, potwierdzeniem na wypracowanie modelu kształcenia będącego gwarantem na rozwój uczniów.

Organ zwraca też uwagę na czynnik ekonomiczny. Spadająca liczebność uczniów z niewystarczającą subwencją oświatową spowodowały zwiększenie wydatków na oświatę ponoszonych przez gminę.

Organ nadzoru pedagogicznego ustalił, co następuje:

Przedmiot opinii Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty stanowi likwidacja Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie posiadającej status publicznej szkoły podstawowej, której organem prowadzącym jest Gmina Tuchola.

Do Szkoły Podstawowej w Stobnie uczęszcza obecnie 71 uczniów, w 10 oddziałach, w tym w oddziałach przedszkolnych: 11 uczniów, w klasach I-III: 22 uczniów, natomiast w klasach IV-VIII: 37 uczniów. W związku z odległością od miejsca zamieszkania nie przekraczającą 3 i 4 km uczniowie Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie nie są objęci dowozem organizowanym przez gminę Tuchola.

Z uchwały Nr VI/51/2024 z dnia 29 listopada 2024r. w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie wynika, że szkoła ma zostać zlikwidowana z dniem 31 sierpnia 2025 r., a więc z końcem roku szkolnego.

Organ prowadzący nie przedstawił informacji o dokonaniu zawiadomienia dotyczącego zamiaru likwidacji szkoły rodziców uczniów, co nie może podlegać ocenie na tym etapie sprawy z uwagi na fakt, iż nie upłynął jeszcze ustawowy termin do dokonania takiego zawiadomienia, wynoszący co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji.

Pismem z dnia z dnia 3 grudnia 2024 r. (data wpływu: 5 grudnia 2024 r.), znak: OR.0123..2024.JG, organ prowadzący zawiadomił o zamiarze likwidacji szkoły Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty Kuratora Oświaty.

Organ prowadzący szkołę wskazał, że zapewnia uczniom możliwość kontynuowania nauki w innej szkole publicznej prowadzonej przez Gminę Tuchola, którą jest Szkoła Podstawowa w Raciążu. Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty, w oparciu o dostarczone dokumenty szkolne dotyczące bazy lokalowej i dydaktycznej, dokonał analizy warunków lokalowych Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie oraz Szkoły Podstawowej w Raciążu. Bazę Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie stanowi: 14 sal dydaktycznych (10 oddziałów) wyposażonych w nowoczesne pomoce naukowe, pełnowymiarowa sala gimnastyczna, biblioteka, sala terapii pedagogicznej i logopedycznej, gabinet psychologa i pedagoga. Natomiast w Szkole Podstawowej w Raciążu nauka odbywa się w 10 salach dydaktycznych, w tym dwie z nich pełnią podwójną funkcję: biblioteka jest jednocześnie salą dla klasy V, która liczy 5 uczniów, natomiast sala komputerowa jest jednocześnie pomieszczeniem, w którym odbywają się zajęcia liczącej 11 uczniów klasy VIII. Dodatkowo gabinet pielęgniarki szkolnej mieszczący się w szkole jest jednocześnie miejscem, gdzie uczniowie mogą korzystać ze wsparcia psychologa, natomiast w gabinecie pedagoga odbywają się zajęcia z logopedą i pedagogiem specjalnym. Teren przyszkolny Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie: boisko z murawą do gry w piłkę nożną, boisko rekreacyjne dla uczniów, mini-plac zabaw, plac rekreacyjny dla przedszkolaków otoczony ogrodzeniem, parking, zatoczka autobusowa w bezpośrednim sąsiedztwie szkoły. Budynek szkolny posiada 5 niezależnych wyjść ewakuacyjnych, w tym oddzielne wejście dla dzieci z grup przedszkolnych i klas I-III. Dodatkowo z danych przedstawionych przez Szkołę Podstawową im. Bolesława Meggera w Stobnie oraz Szkołę Podstawową w Raciążu wynika, że liczba dzieci połączonych szkół w klasie obecnej pierwszej w szkole wynosi 28, natomiast w klasie drugiej 26, co zgodnie z przepisami prawa powoduje konieczność stworzenia dwóch dodatkowych oddziałów. Zgodnie bowiem z §5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 2736) liczba uczniów w oddziale klas I-III szkoły podstawowej wynosi nie więcej niż 25. Jak wynika z przedstawionych informacji Szkoła Podstawowa w Raciążu nie dysponuje dodatkowymi pomieszczeniami, a obecnie dwa pomieszczenia pełnią jednocześnie dwie funkcje, czyli biblioteka i sala komputerowa są także salami dydaktycznymi. Powyższa analiza pozwala stwierdzić, że włączenie dzieci uczęszczających do Szkoły Podstawowej w Stobnie do Szkoły Podstawowej w Raciążu może spowodować konieczność wprowadzenia dwuzmianowości. W tym zakresie warunki nauki, wychowania i opieki ulegną pogorszeniu.

Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty zwrócił uwagę, że Szkoła Podstawowa im. Bolesława Meggera w Stobnie dysponuje większą liczbą sal dydaktycznych niż oddziałów w szkole, każda z nich jest wyposażona w nowoczesne pomoce naukowe. Wśród nich są pracownie: polonistyczna, matematyczna, historyczna, biologiczno-geograficzna, chemiczna z zapleczem oraz językowa i informatyczna wyposażona w ozoboty, mBoty, tablety, kamery zewnętrzne. Dodatkowo Szkoła Podstawowa im. Bolesława Meggera w Stobnie dysponuje oddzielną salą do terapii pedagogicznej i logopedycznej; co znacząco wpływa na jakość udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej i zapewnia optymalne warunki uczniom potrzebującym wsparcia oraz komfort pracy nauczycielom-specjalistom. Kujawsko Pomorski Kurator Oświaty podkreśla, że warunki lokalowe w Szkole Podstawowej w Raciążu nie zapewniają możliwości realizacji wszystkich zadań szkoły wynikających z przepisów prawa oraz indywidualnych potrzeb uczniów. W szkole dostępnych jest 10 sal dydaktycznych, w tym dwie z nich pełnią podwójną funkcję: biblioteka jest jednocześnie salą dla klasy V, która liczy 5 uczniów, natomiast sala komputerowa jest jednocześnie pomieszczeniem, w którym odbywają się zajęcia liczącej 11 uczniów klasy VIII. Dodatkowo gabinet pielęgniarki szkolnej

mieszczący się w szkole jest jednocześnie miejscem, gdzie uczniowie mogą korzystać ze wsparcia psychologa, natomiast w gabinecie pedagoga odbywają się zajęcia z logopedą i pedagogiem specjalnym. Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty zwraca uwagę, że łączenie w Szkole Podstawowej w Raciążu gabinetu pielęgniarki szkolnej z gabinetem psychologa jest niewskazane ze względu na rolę, którą ma do spełnienia pielęgniarka szkolna wykonująca zadania w ramach świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej gwarantowanych rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 24 września 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz.U. z 2023r. poz. 1427). Natomiast Szkoła Podstawowa w Stobnie dysponuje samodzielnym gabinetem profilaktyki zdrowotnej. Dodatkowo należy podkreślić, że udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest jednym z podstawowych zadań szkoły, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798). Gabinet psychologa i pielęgniarki szkolnej powinny umożliwiać realizację zadań, do których zobowiązują szkołę przepisy prawa. Takich warunków nie zapewnia Szkoła Podstawowa w Raciążu. Dodatkowo, jak wskazuje w piśmie do Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty, Rada Pedagogiczna Szkoły Podstawowej w Stobnie w przeprowadzonym audycie, który stał się podstawą do podjęcia uchwały intencyjnej nie przewidziano, że połączenie szkół nie tylko wygeneruje koszt w postaci konieczności podziału na grupy na zajęciach językowych i informatycznych, a więc dodatkowych godzin dla nauczycieli, ale również konieczność zorganizowania miejsca na te zajęcia, którego już teraz brakuje w Szkole Podstawowej w Raciążu.

Natomiast Szkoła Podstawowa im. Bolesława Meggera w Stobnie zapewnia warunki niezbędne nie tylko do realizacji wszystkich zadań szkoły zgodnie z przepisami prawa, w tym właściwą realizację Podstawy programowej kształcenia ogólnego określonej w załączniku do rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 996) w zakresie: poszukiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł, w związku z pełnieniem przez salę komputerową w Szkole Podstawowej w Raciążu podwójnej funkcji. Kolejnym ważnym elementem jest zapewnienie bezpieczeństwa przez szkołę likwidowaną, szczególnie najmłodszym uczniom, dzięki oddzielnemu wejściu do szkoły dla dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym oraz uczniów klas I-III oraz zatoczce autobusowej umieszczonej w bezpośrednim sąsiedztwie szkoły, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 sierpnia 1992 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny w szkołach i placówkach publicznych (Dz.U z 2020 r. poz. 1604 z późn. zm.).

Baza dydaktyczna Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie pozwala zapewnić wysoką jakość kształcenia. Młodzież w klasach starszych uczy się w specjalnie zorganizowanych pracowniach przedmiotowych. Dogodne warunki lokalowe pozwalają na właściwą organizację i udzielanie wsparcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W związku z powyższym warunki nauki, wychowania i opieki uczniów likwidowanej szkoły po ich przeniesieniu do szkoły przejmującej ulegną pogorszeniu.

W uzasadnieniu uchwały organ prowadzący wskazuje wysokie wyniki uczniów Szkoły Podstawowej w Raciążu na egzaminie ósmoklasisty. Jednak analiza danych zgromadzonych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej wskazuje, że na przestrzeni lat wyniki uczniów likwidowanej szkoły oraz szkoły przejmującej są różne, często zbliżone. W 2023 roku wyraźnie niski wynik osiągnęli uczniowie Szkoły Podstawowej w Raciążu z matematyki, poniżej średniego stanina. Brak jest możliwości dokonania porównania wyników z roku szkolnego 2023/2024, ponieważ w szkole

likwidowanej nie było klasy ósmej. W Szkole Podstawowej w Raciążu do egzaminu ósmoklasisty w ubiegłym roku szkolnym przystąpiło czworo uczniów. Natomiast średnie wyniki z dwóch z poprzednich lat przedstawiały się następująco: w 2023r.: Stobno – 12 absolwentów, w tym matematyka: 47,33; język polski: 66,50, język angielski: 47,33; Raciąż 11 absolwentów, matematyka: 34,18; język polski 66,55, język angielski: 70,91; 2022: Stobno – 13 absolwentów, matematyka: 57,23; język polski: 56,15, język angielski: 54,54 Raciąż- 20 absolwentów, matematyka: 57,40; język polski: 56,05, język angielski: 55,75. Powyższe dane wskazują, że wyniki egzaminów zewnętrznych obu szkół utrzymują się na podobnym poziomie. Jednocześnie wyżej wymienione wyniki mieszczą się w średnim stanie. Podane przez szkoły informacje wskazują, że obie placówki organizują zajęcia pozalekcyjne, imprezy okolicznościowe, wycieczki. Korzystają również z dotowanych programów rządowych takich jak: „Poznaj Polskę”, „Aktywna Tablica”, „Laboratoria Przyszłości”, Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. Uczniowie uczestniczą w różnorodnych konkursach od szczebla gminnego po ogólnopolskie rozwijając w ten sposób swoje zainteresowania.

Sytuacja demograficzna szkół funkcjonujących na obszarze gminy w kontekście wskazanego przez stronę zamiaru reorganizacji sieci publicznych szkół podstawowych, polegającego na likwidacji Szkoły Podstawowej w Stobnie została przeanalizowana, jak wynika z uzasadnienia uchwały, pod kątem zmniejszającej się liczby urodzeń oraz liczby dzieci z obwodu Szkoły Podstawowej w Stobnie uczęszczających do innych szkół w roku szkolnym 2024/2025. Powyższa analiza dotyczyła tylko Szkoły Podstawowej w Stobnie, brak danych w tym zakresie dotyczących Szkoły Podstawowej w Raciążu. W tym zakresie przeprowadzone postępowanie dowodowe i na podstawie przedstawionych przez szkoły danych ustalono, że do Szkoły Podstawowej w Raciążu uczęszcza jedynie 3 uczniów spoza obwodu, natomiast do Szkoły Podstawowej w Stobnie – dwóch, z obwodu SP w Raciążu. Dodatkowo dane na temat liczby urodzeń w latach 2010 – 2023 wskazują, że w tych latach liczba urodzeń była różna a różnice te nie były istotne. Przykładowo liczba urodzeń wynosiła: w 2010 r. -13, w 2011 r. -9, w 2012 r. -9, w 2013 r. -10, w 2014 r. –7, w 2015 r. –9, w 2016 r. –14, w 2017 r. –9, w 2018 r. -12, w 2019 –10, w 2020 r. –6, w 2021 r. –5, w 2022 r. –7, w 2023 r. -10. W oparciu o przeanalizowane dane nie można więc stwierdzić, że sytuacja demograficzna uzasadnia likwidację Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie.

Oceniając zasadność planowanej likwidacji w kontekście zapewnienia dzieciom równego dostępu do edukacji i racjonalności sieci szkół podstawowych prowadzonych przez gminę należy zauważyć, że zaplanowana zmiana ograniczy dostęp do edukacji i nie wpłynie na racjonalność sieci szkół z dwóch powodów. W uzasadnieniu tego stanowiska należy wskazać, iż według organ prowadzącego czas dowozu uczniów do szkoły będzie wynosił około 17 minut, co zdecydowanie zmienia obecną sytuację uczniów, którzy do tej pory nie korzystali z dowozu organizowanego przez gminę ze względu na niewielką odległość szkoły od miejsca zamieszkania. Szacowany czas dowozu do szkoły podany w uzasadnieniu uchwały określony został przez organ prowadzący w linii prostej od najodleglejszego miejsca zamieszkania uczniów likwidowanej szkoły, czyli Stobno-Bortki. Nie uwzględnia on natomiast czasu zatrzymania w kolejnych miejscach zamieszkania uczniów likwidowanej szkoły, czyli: Białowieży, Pod Komorzą, Stobno, Tajwan, co z pewnością wydłuży czas przejazdu. Dodatkowo zwrócić należy uwagę na sytuację dowozu dzieci w wieku przedszkolnym. Gmina deklaruje organizację dowozu zgodnie z przepisami prawa, co w takim przypadku wyklucza dowożenie dzieci poniżej 5 lat, a w konsekwencji może doprowadzić do ograniczenia dostępu do edukacji dla najmłodszych dzieci, objętych obecnie wychowaniem przedszkolnym w Szkole Podstawowej w Stobnie, co jest niezgodne z art. 31 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem dzieci w wieku 3-5 lat mają prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego. Z informacji przekazanych Kuratorowi przez Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Stobno oraz Radę Rodziców wynika, że część

rodziców dzieci ze względu na problem z dojazdem będzie zmuszona zrezygnować z edukacji przedszkolnej. Podobnie jak rodzice tych dzieci, Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty zwraca uwagę na znaczenie edukacji przedszkolnej dla dalszego rozwoju dziecka. Likwidacja Szkoły Podstawowej w Stobnie może stać się więc przyczyną wykluczenia niektórych z nich i zamknąć im szanse na dobry start edukacyjny, co jest niezgodne z art. 28 Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120 poz.526 z późn. zm.).

W opinii Kuratora Oświaty, przeniesienie uczniów ze Szkoły Podstawowej w Stobnie do Szkoły Podstawowej w Raciążu będzie wiązała się dla uczniów nie tylko z potrzebą odnalezienia się w nowych rolach społecznych, w nieznanym otoczeniu, w licznych i żytych już grupach rówieśniczych, poza dotychczasową grupą kolegów, ale także z zaburzeniem poczucia bezpieczeństwa. Taka sytuacja szczególnie dotknie najmłodszych uczniów. Dwuzmianowość z pewnością będzie miała niekorzystny wpływ na edukację oraz poczucie bezpieczeństwa. Może też nieść negatywne skutki w postaci zagubienia, szczególnie najmłodszych.

W obronie szkoły wystąpili: Rada Rodziców, Rada Pedagogiczna, Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Stobno, mieszkańcy wsi Stobno i Białowieża, pani Agnieszka Kłopotek, posłanka na Sejm RP wskazując, że Szkoła Podstawowa im. Bolesława Meggera w Stobnie jest nie tylko potrzebną środowisku wiejskiemu placówką edukacyjną, ale też miejscem integracji społeczności lokalnej oraz krzewienia tradycji i kultury.

Organ nadzoru pedagogicznego zważył, co następuje:

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.) w art. 89 ust.1 stanowi, iż szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 2, 3 i 14-18, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów, a w przypadku uczniów pełnoletnich - tych uczniów, właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu.

W myśl art. 89 ust. 3 ustawy szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego - po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną może zostać zlikwidowana za zgodą organu, który udzielił zezwolenia na jej założenie.

Jak wyjaśnia M. Pilich (M. Pilich [w:] A. Olszewski, M. Pilich, Prawo oświatowe. Komentarz, wyd. III, Warszawa 2022) kluczowe z punktu widzenia komentowanego przepisu jest określenie, co znaczy sformułowanie „zapewnienie możliwości kontynuowania nauki”. Wydaje się, że jego rozumienie powinno wynikać z dosłownego, „technicznego” znaczenia czasownika „zapewnić”. Chodzi zatem o stworzenie organizacyjnych warunków przyjęcia dzieci lub młodzieży będących uczniami likwidowanej szkoły do innej szkoły. Jest to obowiązek bezwzględny, niezależny od tego, czy w danej szkole jest realizowany obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego lub szkolny. Również uczniowie (słuchacze) publicznych szkół ponadpodstawowych lub szkół dla dorosłych powinni obowiązkowo zostać przyjęci do innych szkół, chyba że sami dobrowolnie zrezygnują z dalszej nauki. Jeżeli wskutek likwidacji szkoły droga dzieci podlegających odpowiedniemu obowiązkowi edukacyjnemu wydłuży się ponad limit określony w art. 32 ust. 3 lub art. 39 ust. 2, właściwa j.s.t.

ma obowiązek zapewnić im transport i opiekę lub zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w art. 32 ust. 5–6 bądź art. 39 ust. 3–4. (...) Wydając postanowienie w przedmiocie wyrażenia opinii (zob. dalsze uwagi na temat procedury), kurator oświaty nie sprawuje bezpośrednio nadzoru w ramach legalności działalności samorządu terytorialnego. W trybie art. 89 ust. 3 opiniuje on zamierzoną likwidację jako organ realizujący na obszarze danego województwa politykę oświatową państwa oraz jako organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad daną szkołą. Oznacza to, że przy wydawaniu opinii kurator oświatowy zobligowany jest do brania pod uwagę nie tylko okoliczności wskazanych w art. 89 ust. 1, jak termin likwidacji szkoły, zapewnienie możliwości kontynuowania nauki, dokonanie stosownych zawiadomień czy też zapewnienie dzieciom transportu do szkoły. Innymi słowy, opinia kuratora oświaty musi odnosić się do konkretnych przepisów nakładających na j.s.t. rozmaite obowiązki wynikające z realizacji zadań oświatowych; pozwala to zarazem przyjąć, że opinia, choć wydawana w ramach uznania tego organu, pomimo braku zakreślonych w ustawie kryteriów, nie może być ferowana w sposób dowolny. Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego z aprobatą odnosiło się do stanowiska wyrażonego w wyroku Trybunału Konstytucyjnego dotyczącym tej materii, zgodnie z którym kurator oświaty jest związany konkretnymi normami prawnymi, m.in. wynikającymi z przepisu art. 59 ust. 1 u.s.o. (obecnie art. 89 ust. 1 pr. ośw.), ale nie tylko. Inną normą prawa materialnego, która pełni istotną funkcję w ramach opiniowania, jest art. 17 u.s.o. (czyli obecnie art. 39 pr. ośw.), gwarantujący uczniom dostępność szkół, przede wszystkim na terenie danej j.s.t. Nie da się wyczerpująco wskazać przesłanek opinii negatywnej, jednak zawsze niezbędne jest wyznaczenie w niej konkretnego obowiązku, którego realizacja przez organ prowadzący – w razie likwidacji – będzie zagrożona lub uniemożliwiona (...) Kurator oświaty ewentualnie może brać pod uwagę również – choć rzecz jasna nie wyłącznie – opinię lokalnej społeczności, a nawet subiektywne odczucia rodziców uczniów uczęszczających do szkoły; skoro jednak działa on z pozycji organu sprawującego nadzór nad poprawnością systemu oświaty, to ma czuwać przede wszystkim nad zapewnieniem uczniom warunków zgodnych z zasadami pobierania nauki w publicznych szkołach, nie zaś legalizować wyjątki przewidziane wyłącznie dla „szczególnych” warunków opisanych w ustawie (tak m.in. wyroki WSA w Warszawie: z 27.01.2020 r., II SA/Wa 2260/19, LEX nr 2976930; z 18.03.2020 r., II SA/Wa 2462/19, LEX nr 3020086).

Kompetencje kuratora oświaty do wyrażania wiążącego stanowiska w przedmiocie zamiaru likwidacji szkoły publicznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego wynikają z jego ustrojowej roli, jako organu odpowiedzialnego za realizację polityki oświatowej państwa na obszarze danego województwa (art. 51 ust. 1 pkt 5 u.P.o.) oraz jako organu nadzoru pedagogicznego, który w szczególności obejmuje swymi działaniami kwestię zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki (art. 55 w związku z art. 51 ust. 1 pkt 1 u.P.o.). Przy wydawaniu tej opinii kurator oświaty zobligowany jest, więc do uwzględnienia nie tylko okoliczności wskazanych w art. 89 ust. 1 u.P.o., jak termin likwidacji szkoły, zapewnienie możliwości kontynuowania nauki, dokonanie stosownych zawiadomień o zamiarze likwidacji szkoły, czy też - stosownie do art. 39 ust. 3 u.P.o. - zapewnienie dzieciom określonego transportu do szkoły, ale również te wszystkie aspekty związane z likwidacją szkoły, które odnoszą się do współtworzenia i realizacji regionalnej i lokalnej polityki oświatowej, zgodnej w tym względzie z polityką państwa, jak i do zapewnienia uczniom właściwych warunków nauki, wychowania i opieki, co związane jest z realizacją zadań nadzoru pedagogicznego. Wydając przedmiotową opinię, kurator oświaty zobowiązany jest odnosić się do przepisów prawa, nakładających na organ prowadzący szkołę określone obowiązki, zaś ocena, zwłaszcza w zakresie obejmującym aspekty związane z nadzorem pedagogicznym, nie sprowadza się tylko do wskazania konkretnych działań, o których mowa w art. 89 ust. 1 czy art. 39 ust. 3 u.P.o., ale właśnie do oceny skutków likwidacji szkoły w kontekście zapewnienia uczniom odpowiednich warunków nauki, wychowania i opieki. W tym też przejawia się uznaniowość

przedmiotowej opinii. W związku z tym, jeżeli nawet gmina spełniałaby wszystkie wymogi określone w art. 89 i 39 u.P.o., to nie nakłada to na kuratora oświaty, obowiązku wydania pozytywnej opinii, co do zamiaru likwidacji szkoły, bowiem kurator oświaty opiniuje przede wszystkim sam zamiar likwidacji szkoły i wszystkie jego aspekty, a nie tylko wymogi formalne wynikające wprost z ustawy.

Uwzględniając powyższe, Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty negatywnie opiniuje zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie z dniem 31 sierpnia 2025 r.

W opinii Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty likwidacja Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie wpłynie negatywnie na publiczną sieć szkół, ponieważ warunki lokalowe szkoły gwarantują realizację przez szkołę likwidowaną wszystkich zadań szkoły, w tym: art. 1 pkt 1 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.), który brzmi: System oświaty zapewnia w szczególności: realizację prawa każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju, gdyż obejmują wychowaniem przedszkolnym dzieci od 3 roku życia, co jest zgodne z art. 31 ww. ustawy, zapewniając im jednocześnie bezpieczeństwo zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 sierpnia 1992 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny w szkołach i placówkach publicznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 z późn. zm.)

Z oceny skutków likwidacji szkoły w kontekście zapewnienia uczniom odpowiednich warunków nauki, wychowania i opieki wynika ponadto, iż ulegną one pogorszeniu ze względu na ryzyko dwuzmianowości, co spowoduje wydłużenie czasu pobytu dzieci dojeżdżających poza domem i skróceniu czasu na odpoczynek, co jest niezgodne z art. 31 Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120 poz.526 z późn. zm.). Ograniczenie dostępu do edukacji dla dzieci poniżej 5 roku życia, które obecnie uczęszczają do oddziałów i punktów przedszkolnych w Szkole Podstawowej im. Bolesława Magerra w Stobnie jest także niezgodne z art. 1 pkt 1 ustawy - Prawo oświatowe.

Kurator Oświaty, działając w ramach przysługującej mu swobodnej oceny dowodów, ma uzasadnione podstawy do stwierdzenia, że likwidacja Szkoły Podstawowej im. Bolesława Meggera w Stobnie nie jest zasadna z punktu widzenia zagwarantowania prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki odpowiednich do wieku i rozwoju, co jest niezgodne z art. 1 pkt.1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku r Prawo oświatowe (Dz. U z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.).

Podstawę prawną do wydania opinii stanowi art. 106 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2024 r., poz. 572) oraz art. 89 ust. 1, 3 – 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.).

W myśl art. 89 ust. 1, 3-5 ustawy - Prawo oświatowe: 1. Szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 2, 3 i 14-18, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów, a w przypadku uczniów pełnoletnich - tych uczniów, właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu. (...) 3. Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego - po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną może zostać zlikwidowana za zgodą organu, który udzielił zezwolenia na jej założenie. 4. Opinia, o której mowa w ust. 3, jest wydawana w drodze postanowienia,

na które przysługuje: 1) zażalenie do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania – w przypadku postanowienia wydanego przez kuratora oświaty; (...) 5. Opinia, o której mowa w ust. 3, jest wydawana w ciągu 30 dni od dnia doręczenia kuratorowi oświaty, a w przypadku publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego - ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, wystąpienia jednostki samorządu terytorialnego o wydanie tej opinii.

Mając na uwadze przedstawione powyżej okoliczności faktyczne i prawne, postanowiono jak w sentencji.

KUJAWSKO-POMORSKI
KURATOR OŚWIATY
Grażyna Dzięgielewska

Pouczenie:

Na postanowienie przysługuje stronie zażalenie do Ministra Edukacji, w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia, za pośrednictwem Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty.

Otrzymują:

1. Burmistrz Tucholi,
2. a/a.

Do wiadomości:

Wydział Nadzoru i Kontroli Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

